

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.390/2020/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. december 8.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): IV. rendű terhelt

Első fok: Szegedi Járásbíróság, 27.B.2625/2013/321., ítélet, tárgyalás,
2018. április 5.

Másodfok: Szegedi Törvényszék, 2.Bf.1223/2019/13., ítélet, nyilvános ülés,
2020. február 4.

Az indítvány előterjesztője: a IV. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a IV. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a IV. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szegedi Járásbíróság 27.B.2625/2013/321. számú, illetve a Szegedi Törvényszék 2.Bf.1223/2019/13. számú ítéletét a IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szegedi Járásbíróság a 2018. április 5. napján kihirdetett 27.B.2625/2013/321. számú ítéletével, mely a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.1223/2019/13. számú ítéletével 2020. február 4. napján emelkedett jogerőre, a IV. rendű terheltet bűnsegédként elkövetett lopás büntettének kísérlete [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a járulékos kérdésekről.

II.

- [2] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a IV. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára hivatkozva, a IV. rendű terhelt felmentése érdekében. Kifejtette, hogy az elkövetéskor a figyelő szerepet ellátó IV. rendű terhelt, miközben a gépkocsiban várakozott az I. rendű és a II. rendű terheltekre, úgy döntött, nem folytatja a bűncselekmény végrehajtását, nem figyel tovább. Ezt telefonon közölte a II. rendű terhelttel, ennek hatására az I. rendű és a II. rendű terhelt is felhagyott a cselekménnyel. A IV. rendű terhelt arról nem tudott, hogy az I. rendű és a II. rendű terhelt később a cselekményt 2 hónap múlva ismételten végrehajtja.
- [3] Mindez alapot ad arra, hogy a IV. rendű terheltek az önkéntes elállásra tekintettel az ellene emelt vád alól a bíróság felmentse.
- [4] Sérelmezte továbbá a védő, hogy tévesen került sor a IV. rendű terhelt kártérítés megfizetésére történő kötelezésére, mivel a bűnösségét a bűncselekmény kísérletében állapította meg a bíróság, azaz semmilyen értéket nem tulajdonított el.
- [5] A Legfőbb Ügyészség BF.388/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta. Kifejtette, hogy a jogerős tényállásban a felülvizsgálati indítványban hivatkozott meggondolás és az ezzel kapcsolatos telefonhívás nem szerepel, az elkövetők a rossz helyre történt fődémontás miatt nem fejezték be cselekményüket. E tényállás alapján az önkéntes elállás ténybeli alapjai hiányoznak, így a bűnösség megállapítása, a cselekmény minősítése törvényes. A polgári jogi igény ellen pedig a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint van helye felülvizsgálatnak.
- [6] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványt utasítsa el.

III.

- [7] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [8] A IV. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [10] A védő a felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapította, mely szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Álláspontja szerint a IV. rendű terhelt javára az önkéntes elállás [Btk. 10. § (4) bekezdés a) pont] megállapítható, ezért felmentésének van helye.
- [11] Kifejtette, hogy a IV. rendű terhelt a bűncselekmény elkövetése során saját elhatározásából döntött úgy, hogy felhagy annak elkövetésével (a figyeléssel), minderről tájékoztatta a társait, akik ennek hatására szintén felhagytak a bűncselekmény elkövetésével.
- [12] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [13] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének - a minősítéssel kapcsolatos más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül - a kiszabott büntetés, illetve mértékének vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

- [14] A védő indítványában foglaltakkal szemben a jogerős tényállás a következőket tartalmazza.
- 2012 nyarán a II. rendű és a III. rendű terhelt elhatározta, hogy egy ékszerüzletből ékszereket tulajdonítanak el akként, hogy az üzlet alatti pincéből az ékszerek tárolására használt pánccs szekrény alól fűrnak fel az értékek megszerzésének érdekében.
 - A cselekmény megtervezésébe a II. rendű és III. rendű terhelt bevonta az I. rendű terheltet is, majd feltérképezték a helyszínt, megtekintve az ékszerboltot, illetve a pincét is.
 - A terhelték nem rendelkeztek az elkövetéshez szükséges felszereléssel, ezért felvették a kapcsolatot a IV. rendű terhelttel, akinek elmondták a tervüket.
 - A IV. rendű terhelt felajánlotta, hogy a szükséges műszaki és tárgyi feltételeket biztosítja a kivitelezéshez, ha a megszerzett vagyonból 1/4 részben részesül.
 - A cselekmény elkövetését a 2012. augusztus 20-i hosszú hétvégére időzítették azért, hogy kevésbé hívják fel a figyelmet cselekményükre, mivel az ünnep ideje alatt az ékszerüzlet zárva tartott, a lopásra csak napok elteltével derült volna fény.
 - A megállapodásuknak megfelelően a IV. rendű terhelt biztosította a felszerelést az I. rendű és a II. rendű terhelt részére, majd 2012. augusztus 19. napján a fűrási tevékenység megkezdését követően a IV. rendű terhelt az utcán figyellel biztosította a helyszínt.
 - Az I. rendű és a II. rendű terhelt a 2012. augusztus 19. napján megkezdett bontást másnap, 2012. augusztus 20. napján folytatta akként, hogy a IV. rendű terhelt által részükre biztosított fűrógéppel az ékszerüzlet padlóján keresztül az üzletbe felfűrtak.
 - A két terhelt azonban nem a megfelelő helyre fűrt, a pánccs szekrényt nem sikerült elérniük, ezért a cselekményüket ezt követően félbehagyták és a helyszínről távoztak. A cselekménnyel veszélyeztetett érték az 50.000.000 forintot nem haladta meg.
- [15] Ekként a felülvizsgálatban irányadó tényállás nem tartalmazza mindazon körülményeket, amelyekre a védő a felülvizsgálati indítványban az önkéntes elállás alapjaként hivatkozott. Sem a IV. rendű terhelt szándékának megváltozása, sem ennek közlése a társaival (telefonhívás) nem szerepel a jogerős tényállásban. A bűncselekményt a sikertelen, rossz helyre történt fűrás miatt nem fejezték be.
- [16] Kizárja az önkéntességet, ha az elkövető valamilyen akadályozó tényező következtében, miként jelen esetben az elkövetés helyszínére való bejutás sikertelensége, nem tudja a cselekményt befejezni. Ekként a jogerős tényállásból az önkéntes elállás ténybeli alapjai hiányoznak, a védő hivatkozása tényálláson kívüli, az eljáró bíróság a IV. rendű terhelt bűnösségét törvényesen állapította meg, a cselekmény minősítése helytálló.
- [17] A részes (így a bűnsegéd) a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes.
- [18] A részesi szándék tehát nem a véghezvitelt követő, hanem az előtti. Ebből az is következik, hogy a részesnek a becsatlakozása, illetve a cselekmény végrehajtása idején van lehetősége behatárolni, akár megváltoztatni szándéktartalmát önmaga és a tettes felé, ha azonban ezt nem teszi, tehát a véghezvitel terjedelmét nem korlátozza, a végrehajtástól való visszalépését a külvilág számára észlelhetően, felismerhetően nem jelzi, akkor számolnia kell azzal, hogy folyamatos jelenléte a végrehajtást változatlanul erősíti. A kifejtettek - ekként a tudatra vont következtetés - alapja ténybeli. A belső történés, amely a külvilág, és így a társai előtt rejtve marad, nem lehet jogi következtetés tárgya.
- [19] Jelen ügyben is erről van szó. Ugyanis a kísérlet esetében az elállás mögött meghúzódó törvényi megfontolás lényege, hogy az elkövetőnek önként, döntően saját akaratelhatározásából kell a külvilágban érzékelhetően tennie azért, hogy utóbb a megkezdett cselekményért ne, illetve csupán az addig történtek miatt feleljen. A IV. rendű terhelt részesi magatartásának ekkénti szándékoldali megváltoztatása azonban nem történt meg.
- [20] A polgári jogi igény kérdésében hozott rendelkezés ellen pedig a polgári perrendtartásról szóló

törvény szabályai szerint van helye felülvizsgálatnak [Be. 650. § (3) bekezdés].

- [21] A Kúria hivatalból vizsgálta a IV. rendű terhelt és a III. rendű terhelt közötti esetleges érdekellentét fennállását, azonban arra alapot adó körülményt - miként azt a Bfv.III.446/2020/12. számú határozatában kifejtette - nem észlelt.
- [22] Ekként a Kúria - miután nem észlelt más olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megtámadott határozatokat a IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [23] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [24] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. december 8.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ